

НАРЕДБА № 53 от 23.12.2016 г. за изискванията към отчетността, оценката на активите и пасивите и образуването на техническите резерви на застрахователите, презастрахователите и Гаранционния фонд

Обн. - ДВ, бр. 6 от 19.01.2017 г., в сила от 19.01.2017 г., прилага се от застрахователите и презастрахователите от 01.01.2017 г.; попр. бр. 31 от 18.04.2017 г.; изм. и доп., бр. 95 от 28.11.2017 г., в сила от 28.11.2017 г.; доп., бр. 101 от 07.12.2018 г.; изм. и доп., бр. 2 от 04.01.2019 г.; изм. и доп., бр. 88 от 04.11.2022 г.; изм. и доп., бр. 101 от 20.12.2022 г., в сила от 01.01.2023 г.; доп., бр. 90 от 25.10.2024 г.; изм. и доп., бр. 20 от 11.03.2025 г., в сила от датата на въвеждане на еврото в Република България

Приета с Решение № 163-Н от 23.12.2016 г. на КФН

ЧАСТ ПЪРВА ОБЩИ РАЗПОРЕДБИ Глава първа ОБЩИ ПОЛОЖЕНИЯ

Предмет и цели на наредбата

Чл. 1. (Изм. - ДВ, бр. 101 от 2022 г., в сила от 01.01.2023 г.) (1) (Изм. - ДВ, бр. 101 от 2022 г., в сила от 01.01.2023 г.) С наредбата се определят:

1. изискванията към:

а) финансовите отчети, справки, доклади и приложения на застрахователите и презастрахователите и тяхното представяне в Комисията за финансов надзор, наричана по-нататък „Комисията“;

б) консолидираните финансови отчети на застрахователите и презастрахователите, които са участващи предприятия в други застрахователи или презастрахователи, на застрахователните холдинги и на финансовите холдинги със смесена дейност и тяхното представяне в Комисията;

2. допълнителните изисквания за оценката на активите и пасивите във връзка с надзора върху платежоспособността;

3. редът за оценка на задълженията по застрахователни и презастрахователни договори за целите на задължителното счетоводно отчитане и за целите на надзора на платежоспособността, принципите, които се прилагат за изчисляване на размера на техническите резерви и задълженията по застрахователни и презастрахователни договори, както и максималният размер на техническата лихва за застраховките по раздел I от приложение № 1 от Кодекса за застраховането.

(2) С наредбата се определят и:

1. (отм. - ДВ, бр. 101 от 2022 г., в сила от 01.01.2023 г.);

2. допълнителните изисквания спрямо отчетността на Гаранционния фонд;

3. други изисквания към отчетността.

(3) (Отм. - ДВ, бр. 101 от 2022 г., в сила от 01.01.2023 г.).

Финансови отчети, справки, доклади и приложения

Чл. 2. (Изм. и доп. - ДВ, бр. 101 от 2022 г., в сила от 01.01.2023 г.) (1) (Изм. - ДВ, бр. 101 от 2022 г., в сила от 01.01.2023 г.) Годишен финансов отчет по чл. 126, ал. 1, т. 1 от Кодекса за застраховането е годишният финансов отчет за целите на задължителното счетоводно отчитане съгласно Закона за счетоводството.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 101 от 2022 г., в сила от 01.01.2023 г.) Годишен доклад по чл. 126, ал. 1, т. 2 от Кодекса за застраховането е годишният актюерски доклад по чл. 100, ал. 2, т. 2 от същия кодекс. Годишни доклади по смисъла на чл. 126, ал. 1, т. 2 от

Кодекса за застраховането са и отчетът за платежоспособност и финансово състояние по същия кодекс.

(3) (Изм. - ДВ, бр. 101 от 2022 г., в сила от 01.01.2023 г.) Заедно с годишните доклади по чл. 126, ал. 1, т. 2 от Кодекса за застраховането и в срока за тяхното представяне застрахователят, съответно презастрахователят, представя в Комисията и Доклада за фактически констатации от проверката и заверката на справките по чл. 304, параграф 1, буква „г“ от Делегиран регламент (ЕС) 2015/35 на Комисията от 10 октомври 2014 г. за допълнение на Директива 2009/138/ЕО на Европейския парламент и на Съвета относно започването и упражняването на застрахователна и презастрахователна дейност (Платежоспособност II) (ОВ, L 12/1 от 17.01.2015 г.).

(4) (Нова - ДВ, бр. 101 от 2022 г., в сила от 01.01.2023 г.) Застрахователите и презастрахователите представят най-малко веднъж на три години редовен надзорен отчет съгласно чл. 304, параграф 1, буква „б“ от Регламент (ЕС) 2015/35. При значителни промени на рисковия профил застрахователите и презастрахователите представят годишен редовен надзорен отчет, а при липса на такива промени уведомяват писмено Комисията за това обстоятелство.

(5) (Нова - ДВ, бр. 101 от 2022 г., в сила от 01.01.2023 г.) Всички застрахователи и презастрахователи, както и Гаранционният фонд, представят за целите на финансовия надзор в Комисията периодични справки, доклади и приложения.

(6) (Нова - ДВ, бр. 101 от 2022 г., в сила от 20.12.2022 г.) Общите изисквания към финансовите отчети, както и структурата, формата, съдържанието и периодичността на представяне на периодичните справки, докладите и приложенията по ал. 5 се определят със заповед на заместник-председателя, ръководещ управление „Застрахователен надзор“.

Годишни справки, доклади и приложения

Чл. 3. (Отм. - ДВ, бр. 101 от 2022 г., в сила от 01.01.2023 г.).

Тримесечните отчети и справки

Чл. 4. (Отм. - ДВ, бр. 101 от 2022 г., в сила от 01.01.2023 г.).

Месечни справки

Чл. 5. (Отм. - ДВ, бр. 101 от 2022 г., в сила от 01.01.2023 г.).

Справки, доклади и приложения на презастрахователите

Чл. 6. (Изм. - ДВ, бр. 95 от 2017 г., в сила от 28.11.2017 г.; отм., бр. 101 от 2022 г., в сила от 01.01.2023 г.).

Разделност на задължителното счетоводно отчитане и на отчитането на платежоспособност

Чл. 7. (Отм. - ДВ, бр. 101 от 2022 г., в сила от 01.01.2023 г.).

Достатъчност на технически резерви

Чл. 8. (Отм. - ДВ, бр. 101 от 2022 г., в сила от 01.01.2023 г.).

Одобрение на други технически резерви за целите на задължителното счетоводно отчитане

Чл. 9. (Отм. - ДВ, бр. 101 от 2022 г., в сила от 01.01.2023 г.).

Оценка на задълженията по застрахователни или презастрахователни договори за целите на задължителното счетоводно отчитане

Чл. 10. (Изм. и доп. - ДВ, бр. 101 от 2022 г., в сила от 01.01.2023 г.) (1) (Изм. - ДВ, бр. 101 от 2022 г., в сила от 01.01.2023 г.) За целите на задължителното счетоводно отчитане застрахователят, съответно презастрахователят, оценява задълженията за остатъчно покритие и задълженията за възникнали претенции съгласно принципите и правилата, определени с международните стандарти за финансова отчетност (МСФО).

(2) (Отм. - ДВ, бр. 101 от 2022 г., в сила от 01.01.2023 г.).

(3) (Отм. - ДВ, бр. 101 от 2022 г., в сила от 01.01.2023 г.).

(4) (Отм. - ДВ, бр. 101 от 2022 г., в сила от 01.01.2023 г.).

(5) (Изм. - ДВ, бр. 101 от 2022 г., в сила от 01.01.2023 г.) За целите на надзора на платежоспособността застрахователите с право на достъп до единния пазар, съответно презастрахователите, образуват техническите резерви съгласно изискванията на част втора, дял трети от Кодекса за застраховането и съгласно Регламент 2015/35.

(6) (Нова - ДВ, бр. 101 от 2022 г., в сила от 01.01.2023 г.) За целите на надзора на платежоспособността застрахователите без право на достъп до единния пазар образуват пренос-премийния резерв по чл. 119, ал. 1, т. 3 от Кодекса за застраховането и резерва за предстоящи плащания по чл. 119, ал. 1, т. 2 от същия кодекс съгласно изискванията на част втора, дял трети от същия кодекс и съгласно Регламент (ЕС) 2015/35. Пренос-премийният резерв се определя съгласно указанията за премийния резерв по Приложение II от Регламент (ЕС) 2015/2450. Резервът за предстоящи плащания се определя съгласно указанията за резерва за претенции по Приложение II от Регламент (ЕС) 2015/2450. При определяне на резервите по изречения първо, второ и трето се определя най-добра прогнозна оценка по правилата на чл. 154 от Кодекса за застраховането и Регламент (ЕС) 2015/35 и не се изчислява добавка за риск.

Изчисляване на техническите резерви за целите на задължителното счетоводно отчитане

Чл. 11. (Отм. - ДВ, бр. 101 от 2022 г., в сила от 01.01.2023 г.).

Прилагане на насоките на Европейския орган по застраховане и професионално пенсионно осигуряване

Чл. 12. (Изм. и доп. - ДВ, бр. 88 от 2022 г.; доп., бр. 101 от 2022 г., в сила от 01.01.2023 г.) (1) (Доп. - ДВ, бр. 88 от 2022 г.) При изготвяне на елементите на редовната надзорна отчетност по чл. 304 и 372 от Регламент (ЕС) 2015/35 застрахователите с право на достъп до единния пазар на Европейския съюз, презастрахователите, застрахователните холдинги и финансовите холдинги със смесена дейност спазват следните насоки, приети от Европейския орган за застраховане и професионално пенсионно осигуряване:

1. (изм. - ДВ, бр. 88 от 2022 г.) Насоките относно признаването и оценката на активи и пасиви, различни от техническите резерви (EIOPA-BoS-15/113 BG);

2. (изм. - ДВ, бр. 88 от 2022 г.) Насоките за докладване и публично оповестяване (EIOPA-BoS-15/109 BG).

(2) (Доп. - ДВ, бр. 88 от 2022 г.) При образуване на техническите резерви за целите на надзора на платежоспособността и при прилагане на мерките за дългосрочни гаранции застрахователите с право на достъп до единния пазар и презастрахователите спазват следните насоки, приети от Европейския орган за застраховане и професионално пенсионно осигуряване:

1. (изм. и доп. - ДВ, бр. 88 от 2022 г.) Насоките относно границите на договора (EIOPA-BoS-14/165 BG) и Изменените насоки относно границите на договора (EIOPA-BoS-22-394);

2. (изм. и доп. - ДВ, бр. 88 от 2022 г.) Насоките относно оценката на техническите резерви (EIOPA-BoS-14/166 BG) и Изменените насоки относно оценката на техническите резерви (EIOPA-BoS-22-393);

3. (изм. - ДВ, бр. 88 от 2022 г.) Насоките относно прилагането на дългосрочните гаранционни мерки (EIOPA-BoS-15/111 BG).

(3) (Нова - ДВ, бр. 101 от 2022 г., в сила от 01.01.2023 г.) При изготвяне на справките и докладите за надзорни цели, включително по отношение на оценката на активите и пасивите, застрахователите без право на достъп до единния пазар на Европейския съюз спазват насоките по ал. 1, т. 1 и ал. 2, т. 1 и 2.

(4) (Нова - ДВ, бр. 101 от 2022 г., в сила от 01.01.2023 г.) Комисията за финансов надзор издава указания по прилагането на ал. 1 - 3.

Прилагане на насоките на Европейския орган за ценни книжа и пазари

Чл. 12а. (Нов - ДВ, бр. 90 от 2024 г.) (1) При отчитане на данните по договорите за извънборсови деривати по чл. 9 от Регламент (ЕС) № 648/2012 на Европейския парламент и на Съвета от 4 юли 2012 г. относно извънборсовите деривати, централните контрагенти и регистрите на трансакции (ОВ, L 201/1 от 27 юли 2012 г.) застрахователите и презастрахователите спазват изискванията на Насоките за отчитане съгласно РЕПИ (ESMA74-362-2281) и изискванията на насоки 33 и 34 от Насоките относно прехвърлянето на данни между регистрите на трансакции съгласно Регламента за европейската пазарна инфраструктура и Регламента относно СФЦК (ESMA74-362-2351), приети от Европейския орган за ценни книжа и пазари, за които Комисията е взела решение за прилагането им съгласно чл. 13, ал. 1, т. 26 от Закона за Комисията за финансов надзор.

(2) При докладване по договорите за сделки за финансиране с ценни книжа по чл. 4, параграф 1 от Регламент (ЕС) № 2015/2365 на Европейския парламент и Съвета от 25 ноември 2015 г. относно прозрачността при сделките за финансиране на ценни книжа и при повторното използване, и за изменение на Регламент (ЕС) № 648/2012 (ОВ, L 337/1 от 23 декември 2015 г.) застрахователите и презастрахователите спазват изискванията на насоки 33 и 34 от Насоките относно прехвърлянето на данни между регистрите на трансакции съгласно Регламента за европейската пазарна инфраструктура и Регламента относно СФЦК (ESMA74-362-2351), приети от Европейския орган за ценни книжа и пазари, за които Комисията е взела решение за прилагането им съгласно чл. 13, ал. 1, т. 26 от Закона за Комисията за финансов надзор.

Формат на електронния документ и изискванията към подписването с електронен подпис

Чл. 13. (Изм. - ДВ, бр. 101 от 2022 г., в сила от 01.01.2023 г.) (1) Застрахователите, презастрахователите, застрахователните холдинги и финансовите холдинги със смесена дейност (задължените лица) подават отчетите и справките, докладите и приложенията по чл. 126, ал. 1 от Кодекса за застраховането, в това число елементите на редовната надзорна отчетност по чл. 304 и 372 от Регламент (ЕС) 2015/35, само във формата на електронен документ, подписан с квалифициран електронен подпис, чрез портал на страницата на Комисията за финансов надзор в интернет.

(2) Задължените лица подават отчетите и справките, докладите и приложенията по чл. 126, ал. 1 от Кодекса за застраховането, както следва:

1. (изм. - ДВ, бр. 101 от 2022 г., в сила от 01.01.2023 г.) годишният финансов отчет по чл. 126, ал. 1, т. 1 от Кодекса за застраховането се подава в подходящ за обработка електронен формат, съдържащ заверен годишен финансов отчет и одиторски доклад, подписани с квалифициран електронен подпис;

2. годишният актюерски доклад по чл. 100, ал. 2, т. 2 от Кодекса за застраховането се подава във формата по т. 1, подписан с квалифициран електронен подпис;

3. годишните и тримесечните справки, които представляват образци за количествено отчитане по смисъла на Регламент № 2015/2450, се подават във формат XBRL, подписан с квалифициран електронен подпис;

4. (изм. - ДВ, бр. 101 от 2022 г., в сила от 01.01.2023 г.) другите елементи на редовната надзорна отчетност по чл. 304 и 372 от Регламент (ЕС) № 2015/35 се подават във формата по т. 1, подписани с квалифициран електронен подпис;

5. годишните, тримесечните и месечните справки за целите на задължителното счетоводно отчитане по тази наредба се подават във формат XLS, подписан с квалифициран електронен подпис.

(3) Адресът на портала се съобщава на задължените лица от заместник-председателя.

(4) Информацията по ал. 1 се подава само от физическо лице (лице, което подава информация), което е оправомощено да управлява и представлява задълженото лице. Когато задълженото лице е застраховател или презастраховател, лицето, което подава информацията, представя пълномощно от поне още един представляващ застрахователя или презастрахователя, че е овластено да подава информацията. Изречение второ се прилага и когато застрахователният холдинг, съответно финансовият холдинг със смесена дейност, се представлява винаги заедно от две или повече лица. В случаите по изречения второ и трето представляващите могат да издадат пълномощни по отношение на всеки един от тях да подписва и подава информацията по ал. 1.

(5) Всяко лице, което подава информация по ал. 1, трябва да притежава валидно удостоверение за универсален електронен подпис. Удостоверението трябва да е издадено от издател в България, лицензиран от Комисията за регулиране на съобщенията, и електронният подпис трябва да бъде професионален и да съдържа кода по БУЛСТАТ на дружеството. За всяко лице трябва да се подаде публичният ключ на сертификата във формат base-64. В случай че експортираният сертификат се подава на адреса на електронна поща на Комисията (delovodstvo@fsc.bg), то файлът трябва да бъде предварително архивиран.

(6) След регистрация всяко лице, което подава информация, получава потребителско име и парола за вход в системата. Задълженото лице незабавно уведомява за всяка промяна на лице, което подава информацията.

(7) При необходимост заместник-председателят публикува на страницата на Комисията в интернет:

1. формат, по който следва да се предоставя информацията по ал. 1;
2. инструкция за експортиране на публичния ключ по ал. 5;
3. ръководство за потребителя и указания за попълване на периодичните отчети и справки, както и за наименоване на файловете за подаване на информацията.

(8) За всяка публикация по ал. 7 и за публикувани промени в нея заместник-председателят уведомява задължените лица с писмо.

Глава втора

ИЗИСКВАНИЯ КЪМ ДАНИТЕ ЗА ОПРЕДЕЛЯНЕ ОЦЕНКАТА НА ЗАДЪЛЖЕНИЯТА ПО ЗАСТРАХОВАТЕЛНИ ДОГОВОРИ

(Загл. изм. - ДВ, бр. 101 от 2022 г., в сила от 01.01.2023 г.)

Раздел I

Общи правила

Пълнота на данните

Чл. 14. (Изм. - ДВ, бр. 101 от 2022 г., в сила от 01.01.2023 г.) Застрахователят, съответно презастрахователят, гарантира, че данните, използвани за определяне оценката на задълженията по застрахователни и/или презастрахователни договори, покриват достатъчно голям период от наблюдения и исторически данни, който характеризира измерваната реалност, както и с достатъчно ниво на детайлност, за да позволят анализ на използваните модели.

Пригодност на данните

Чл. 15. (Изм. - ДВ, бр. 101 от 2022 г., в сила от 01.01.2023 г.) (1) Застрахователят, съответно презастрахователят, гарантира, че данните, свързани с различни времеви периоди, се използват, като се прилага последователен подход.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 101 от 2022 г., в сила от 01.01.2023 г.) Застрахователят, съответно презастрахователят, прилага корекции към историческите данни, ако е необходимо, за увеличаването на тяхната достоверност или за повишаването на тяхното качество като входящи данни за определяне на по-надеждни оценки на задълженията по застрахователни и/или презастрахователни договори и за по-доброто

им синхронизиране с характеристиките на портфейла, който се оценява, и с бъдещото очаквано развитие на рисковете.

Данни за определяне на размера на резерви за предстоящи плащания по задължителна застраховка „Гражданска отговорност“ на автомобилистите

Чл. 16. (Отм. - ДВ, бр. 101 от 2022 г., в сила от 01.01.2023 г.).

Раздел II

Преглед и валидиране на качеството на данните

Проверки на данните

Чл. 17. (1) Застрахователят, съответно презастрахователят, гарантира, че актюерската функция оценява точността и пълнотата на данните посредством достатъчно широка серия от проверки за изпълнението на критериите по чл. 14 и 15 и за позволяване на разкриването на всички значими недостатъци.

(2) Застрахователят, съответно презастрахователят, гарантира, че актюерската функция извършва тази оценка на достатъчно детайлно ниво.

Разглеждане на друг извършен анализ

Чл. 18. Застрахователят, съответно презастрахователят, гарантира, че актюерската функция отчита заключенията на всеки относим анализ, извършен при външен преглед, при който е проверявано качеството на данните в контекста на изчисляване на техническите резерви.

Разглеждане на методологиите, които да бъдат приложени

Чл. 19. (1) Застрахователят, съответно презастрахователят, гарантира, че актюерската функция отчита връзката между заключенията на анализа за качеството на данните и избора на методологиите, които да бъдат приложени за оценка на техническите резерви.

(2) Застрахователят, съответно презастрахователят, гарантира, че актюерската функция анализира степента, в която използваните данни са подходящи за подкрепата на допусканията, стоящи в основата на методологиите, които се прилагат за оценка на техническите резерви. Ако данните не подкрепят адекватно методологиите, тогава застрахователят, съответно презастрахователят, избира алтернативна методология.

(3) При оценката на пълнотата на данните застрахователят, съответно презастрахователят, гарантира, че актюерската функция отчита дали броят на наблюденията и нивото на детайлност на наличните данни са достатъчни и адекватни за изпълняване на изискването спрямо входящите данни за прилагане на методологията.

Източник и използване на данните

Чл. 20. Застрахователят, съответно презастрахователят, изисква актюерската функция да отчита източника и предвиденото използване на данните в процеса на валидиране на данните.

Прилагане на експертна преценка

Чл. 21. Застрахователят, съответно презастрахователят, гарантира, че използването на експертна преценка при оценката на точни, подходящи и пълни данни за използване при изчисляване на техническите резерви не замества подходящото събиране, обработка и анализ на данните, а ги допълва, когато се налага.

Процес на валидиране и обратна връзка

Чл. 22. (1) Застрахователят, съответно презастрахователят, гарантира, че актюерската функция в рамките на задачите за координиране на техническите резерви също координира оценката и валидирането на съответните данни, които да се използват в процеса на оценка.

(2) Задачата за координиране включва най-малкото:

1. избора на данни, които да бъдат използвани в оценката, отчитаща критериите за точност, пригодност и пълнота на данните, като се имат предвид методологиите, които са най-уместни за използване при изчисляването;

2. докладване на всички препоръки относно изпълнението на подобренията във вътрешните процедури, за които се приема, че имат отношение за подобряване на спазването на критериите по т. 1;

3. идентифициране на случаите, при които са необходими допълнителни външни данни;

4. оценка на качеството на външните данни така, както се извършва за вътрешните данни, като се акцентира дали се изискват пазарни данни, или кога те да бъдат използвани за подобряване на качеството на вътрешните данни и дали и как да бъдат извършени подобренията към наличните данни;

5. оценка дали някакви корекции трябва да бъдат направени на наличните данни като част от актюерските добри практики за подобряване на пригодността и надеждността на оценките, получени от актюерски и статистически методологии за определяне на резерви, които се основават на тези данни;

6. записване на всички относими заключения, които са направени в процеса на оценка и валидиране, които могат да имат значение за другите стъпки от изчисляването на техническите резерви и които са свързани с разбирането за основните рискове и също със знанието за качеството и ограниченията на наличните данни.

(3) За целите на ал. 2, т. 1 съответните инструменти се използват за проверка на всички съществени разлики, които могат да бъдат открити в данните от една и съща година и в рамките на друг относим анализ.

Раздел III

Ограничения за данните

Идентифициране на източника на съществени ограничения

Чл. 23. Застрахователят, съответно презастрахователят, гарантира, че актюерската функция оценява точността, пълнотата и пригодността на данните за идентифициране на всички съществени ограничения на данните. Ако бъдат открити съществени ограничения, източниците на тези ограничения също трябва да бъдат идентифицирани.

Влияние на недостатъците

Чл. 24. (1) За идентифициране и оценка на влиянието на всички възможни недостатъци, които могат да повлияят на спазването на изискванията за качество на данните, застрахователят, съответно презастрахователят, гарантира, че актюерската функция отчита цялата съответна налична документация, свързана с вътрешните процеси и процедури за събиране, съхранение и валидиране на данни, използвана за оценката на технически резерви, и където е необходимо, търси по-специфична информация, като се свързва с персонала, участващ в тези процеси.

(2) В допълнение застрахователят, съответно презастрахователят, гарантира, че актюерската функция координира всяка относима задача, която може да бъде извършена за оценката на влиянието на недостатъците, идентифицирани за наличните данни, които се предвижда да бъдат използвани при изчисляването на техническите резерви за получаване на констатации дали наличните данни да бъдат използвани за предвидената цел, или дали да бъдат търсени алтернативни данни.

Корекции на данни

Чл. 25. (1) Когато е идентифициран недостиг на данни, застрахователят, съответно презастрахователят, гарантира, че актюерската функция оценява дали качеството на данните във връзка с тяхната цел може да бъде подоброено посредством коригиране или допълване на данните.

(2) Застрахователят, съответно презастрахователят, гарантира, че той използва подходящите мерки за преодоляване на ограниченията на данните, произтичащи от обмяната на информация с бизнес партньор.

(3) Когато се използват външни данни, застрахователят, съответно презастрахователят, гарантира, че данните остават в съответствие със стандартите по тази глава относно качеството на данните.

(4) Застрахователят, съответно презастрахователят, решава дали е възможно да се коригират данните за преодоляване на недостатъците, които влияят на качеството на данните, и ако е приложимо, какви конкретни корекции да бъдат направени.

(5) Застрахователят, съответно презастрахователят, гарантира, че корекциите са ограничени до нивото, строго необходимо за подобряване на спазването на критериите, посочени в чл. 22 и 23, и не нарушават идентифицирането на тенденции и всички други характеристики относно основните рискове, отразени в данните.

Препоръки на актюерската функция

Чл. 26. Застрахователят, съответно презастрахователят, гарантира, че актюерската функция дава препоръки на органа за управление относно процедурите, които могат да бъдат извършени за повишаване на качеството и количеството на наличните данни. За постигането на тази задача актюерската функция идентифицира източниците на съществени ограничения и предлага възможни решения, отчитайки тяхната ефективност и времето, необходимо за изпълнението им.

Прилагане на експертна преценка при съществени ограничения

Чл. 27. Когато съществуват съществени ограничения за данните, които не могат да бъдат коригирани без неоснователна сложност, застрахователят, съответно презастрахователят, гарантира, че се прилага експертна преценка за преодоляване на тези ограничения за гарантиране, че техническите резерви са изчислени по подходящ начин. Изчисляването на техническите резерви не трябва да се нарушава в резултат на неточни или непълни данни.

Документиране на ограниченията за данни

Чл. 28. Застрахователят, съответно презастрахователят, гарантира, че актюерската функция документира ограниченията по отношение на данните, включително най-малко:

1. описание на недостатъците, което обхваща техните причини и всички препращания към други документи, където те са идентифицирани;

2. обобщено обяснение за влиянието на недостатъците в обхвата на изчисляването на техническите резерви относно неговата същественост и как то се отразява на този процес;

3. описание на действията, предприети от актюерската функция за разкриване на недостатъци, в допълнение или не с други източници и документи;

4. описание как подобни ситуации могат да бъдат коригирани в краткосрочен план за предвидената цел и всички относими препоръки, които да бъдат приложени за подобряване на качеството на данните в бъдеще.

Раздел IV

Пазарни данни

Използване на пазарните данни

Чл. 29. (1) При оценката на задължения, които зависят непосредствено от поведението на финансовите пазари, или в случаите, при които изчисляването на техническите резерви изисква въвеждане на данни от външен източник, застрахователят, съответно презастрахователят, трябва да може да покаже, че външните данни са по-подходящи от вътрешните данни за предвидената цел. Застрахователят, съответно презастрахователят, гарантира, че външните данни, предоставени от трети лица, или пазарните данни допълват наличните вътрешни данни.

(2) Въпреки нивото на зависимост на задълженията от пазарните условия или нивото на качество относно наличните вътрешни данни застрахователят, съответно презастрахователят, трябва да разгледа относими външни референтни показатели,

където е необходимо. Външните данни трябва да бъдат част от анализа за оценка на общото съответствие с изискванията за качество на данните.

Условия за пазарните данни

Чл. 30. (1) За извършване на оценката на нивото на точност, пригодност и пълнота на външните данни застрахователят, съответно презастрахователят, гарантира, че актюерската функция познава и разглежда в своя анализ надеждността на източниците на информация и последователността и стабилността на своя процес на събиране и публикуване на информация във времето.

(2) Освен това застрахователят, съответно презастрахователят, гарантира, че актюерската функция отчита всички реалистични допускания и относими методологии, прилагани за получаване на данни, включително всички корекции или опростявания, прилагани към данните в необработен вид. Актюерската функция трябва да е наясно и да отчита дали някакви промени са приложени във времето към външните данни, дали тези промени са свързани с допускания или свързани методологии или други процедури относно събирането на външни данни.

(3) Когато е достъпно и уместно, застрахователят, съответно презастрахователят, гарантира, че актюерската функция измерва качеството на наличните данни в контекста на анализа за определяне на резерви по отношение на наличните данни за индустриални или пазарни данни, които се считат за сравними, и по-конкретно по отношение на изискванията по чл. 120, ал. 4 от Кодекса за застраховането. Всички съществени отклонения трябва да бъдат идентифицирани и разбрани от актюерската функция. Този анализ може да се отнася за специфичните особености на дадена хомогенна рискова група, която се оценява.

Пазарни данни, публикувани от Комисията

Чл. 31. (Изм. - ДВ, бр. 101 от 2022 г., в сила от 01.01.2023 г.) (1) (Изм. - ДВ, бр. 101 от 2022 г., в сила от 01.01.2023 г.) Комисията за финансов надзор може да оповестява пазарни данни.

(2) (Отм. - ДВ, бр. 101 от 2022 г., в сила от 01.01.2023 г.).

(3) (Изм. - ДВ, бр. 101 от 2022 г., в сила от 01.01.2023 г.) Когато вътрешните данни на застрахователя или презастрахователя не отговарят на изискванията на чл. 19 от Регламент (ЕС) 2015/35/ЕО, застрахователят и презастрахователят могат да използват относимите пазарни данни, публикувани от Комисията, за изчисляването на техническите си резерви и задълженията по застрахователни и/или презастрахователни договори.

(4) (Отм. - ДВ, бр. 101 от 2022 г., в сила от 01.01.2023 г.).

ЧАСТ ВТОРА
ИЗИСКВАНИЯ КЪМ ЗАДЪЛЖИТЕЛНОТО СЧЕТОВОДНО
ОТЧИТАНЕ
Глава трета
ФИНАНСОВИ ОТЧЕТИ НА ЗАСТРАХОВАТЕЛИТЕ И
ПРЕЗАСТРАХОВАТЕЛИТЕ
Раздел I
(Отм. - ДВ, бр. 101 от 2022 г., в сила от 01.01.2023 г.)
Общи изисквания към финансовите отчети на
застрахователите

Годишно финансово отчитане

Чл. 32. (Отм. - ДВ, бр. 101 от 2022 г., в сила от 01.01.2023 г.).

Общи разпоредби

Чл. 33. (Отм. - ДВ, бр. 101 от 2022 г., в сила от 01.01.2023 г.).

Форма и съставни части на отчета за финансовото състояние и на отчет за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход

Чл. 34. (Отм. - ДВ, бр. 101 от 2022 г., в сила от 01.01.2023 г.).

Структура на отчета за финансовото състояние (счетоводния баланс)

Чл. 35. (Отм. - ДВ, бр. 101 от 2022 г., в сила от 01.01.2023 г.).

Изключение от задължението за оповестяване на позиции, които не са включени в отчета за финансовото състояние

Чл. 36. (Отм. - ДВ, бр. 101 от 2022 г., в сила от 01.01.2023 г.).

Отчет за печалбите и загубите

Чл. 37. (Отм. - ДВ, бр. 101 от 2022 г., в сила от 01.01.2023 г.).

Структура на отчета за печалбите и загубите

Чл. 38. (Отм. - ДВ, бр. 101 от 2022 г., в сила от 01.01.2023 г.).

Раздел II

(Отм. - ДВ, бр. 101 от 2022 г., в сила от 01.01.2023 г.)

Специални изисквания към някои позиции на отчета за финансовото състояние

Представяне на движението на определени групи активи

Чл. 39. (Отм. - ДВ, бр. 101 от 2022 г., в сила от 01.01.2023 г.).

Изисквания към статия Б.III.2 от актива на отчета за финансовото състояние

Чл. 40. (Отм. - ДВ, бр. 101 от 2022 г., в сила от 01.01.2023 г.).

Изисквания към статия Б.III.3 от актива на отчета за финансовото състояние

Чл. 41. (Отм. - ДВ, бр. 101 от 2022 г., в сила от 01.01.2023 г.).

Изисквания към статии Б.III.4 и Б.III.5 от актива на отчета за финансовото състояние

Чл. 42. (Отм. - ДВ, бр. 101 от 2022 г., в сила от 01.01.2023 г.).

Изисквания към статия Б.III.6 от актива на отчета за финансовото състояние

Чл. 43. (Отм. - ДВ, бр. 101 от 2022 г., в сила от 01.01.2023 г.).

Изисквания към статия Б.III.7 от актива на отчета за финансовото състояние

Чл. 44. (Отм. - ДВ, бр. 101 от 2022 г., в сила от 01.01.2023 г.).

Изисквания към група Б.IV от актива на отчета за финансовото състояние

Чл. 45. (Отм. - ДВ, бр. 101 от 2022 г., в сила от 01.01.2023 г.).

Изисквания към раздел В от актива на отчета за финансовото състояние

Чл. 46. (Отм. - ДВ, бр. 101 от 2022 г., в сила от 01.01.2023 г.).

Изисквания към раздел Г от актива на отчета за финансовото състояние

Чл. 47. (Отм. - ДВ, бр. 101 от 2022 г., в сила от 01.01.2023 г.).

Изисквания към група Д.III от актива на отчета за финансовото състояние

Чл. 48. (Отм. - ДВ, бр. 101 от 2022 г., в сила от 01.01.2023 г.).

Изисквания към група Е.I от актива на отчета за финансовото състояние

Чл. 49. (Отм. - ДВ, бр. 101 от 2022 г., в сила от 01.01.2023 г.).

Изисквания към група Е.II от актива на отчета за финансовото състояние

Чл. 50. (Отм. - ДВ, бр. 101 от 2022 г., в сила от 01.01.2023 г.).

Изисквания към група А.I от пасива на отчета за финансовото състояние

Чл. 51. (Отм. - ДВ, бр. 101 от 2022 г., в сила от 01.01.2023 г.).

Изисквания към група А.IV от пасива на отчета за финансовото състояние

Чл. 52. (Отм. - ДВ, бр. 101 от 2022 г., в сила от 01.01.2023 г.).

Изисквания към раздел Б от пасива на отчета за финансовото състояние

Чл. 53. (Отм. - ДВ, бр. 101 от 2022 г., в сила от 01.01.2023 г.).

Представяне на суми, за чието разпределение не е взето решение

Чл. 54. (Отм. - ДВ, бр. 101 от 2022 г., в сила от 01.01.2023 г.).

Изисквания към раздел В от пасива на отчета за финансовото състояние

Чл. 55. (Отм. - ДВ, бр. 101 от 2022 г., в сила от 01.01.2023 г.).

Изисквания към статия В.1 от пасива на отчета за финансовото състояние

Чл. 56. (Отм. - ДВ, бр. 101 от 2022 г., в сила от 01.01.2023 г.).

Резерв за неизтекли рискове

Чл. 57. (Отм. - ДВ, бр. 101 от 2022 г., в сила от 01.01.2023 г.).

Резерв по застраховки по раздел I от приложение № 1 към Кодекса за застраховането

Чл. 58. (Отм. - ДВ, бр. 101 от 2022 г., в сила от 01.01.2023 г.).

Резерв за предстоящи плащания

Чл. 59. (Отм. - ДВ, бр. 101 от 2022 г., в сила от 01.01.2023 г.).

Резерв за бонуси и отстъпки

Чл. 60. (Отм. - ДВ, бр. 101 от 2022 г., в сила от 01.01.2023 г.).

Запасен фонд

Чл. 61. (Отм. - ДВ, бр. 101 от 2022 г., в сила от 01.01.2023 г.).

Технически резерви по застраховки по раздел I, т. 3 от приложение № 1 към Кодекса за застраховането, при които инвестиционният риск се носи от притежателите на полици

Чл. 62. (Отм. - ДВ, бр. 101 от 2022 г., в сила от 01.01.2023 г.).

Депозити, получени от презастрахователи

Чл. 63. (Отм. - ДВ, бр. 101 от 2022 г., в сила от 01.01.2023 г.).

Раздел III

(Отм. - ДВ, бр. 101 от 2022 г., в сила от 01.01.2023 г.)

Специални изисквания, отнасящи се до някои позиции на отчета за печалбите и загубите

Изисквания към подстатии I.1.а и II.1.а от отчета за печалбите и загубите

Чл. 64. (Изм. - ДВ, бр. 2 от 2019 г.; отм., бр. 101 от 2022 г., в сила от 01.01.2023 г.).

Отстъпени премии на презастрахователи

Чл. 65. (Отм. - ДВ, бр. 101 от 2022 г., в сила от 01.01.2023 г.).

Промяна в пренос-премийния резерв след приспадане на презастраховането

Чл. 66. (Отм. - ДВ, бр. 101 от 2022 г., в сила от 01.01.2023 г.).

Възникнали претенции, нетни от презастраховане (статии I. 4, съответно II. 4 от отчета за печалбите и загубите)

Чл. 67. (Отм. - ДВ, бр. 101 от 2022 г., в сила от 01.01.2023 г.).

Бонуси и отстъпки, нетни от презастраховане

Чл. 68. (Отм. - ДВ, бр. 101 от 2022 г., в сила от 01.01.2023 г.).

Аквизиционни разходи

Чл. 69. (Отм. - ДВ, бр. 101 от 2022 г., в сила от 01.01.2023 г.).

Административни разходи

Чл. 70. (Отм. - ДВ, бр. 101 от 2022 г., в сила от 01.01.2023 г.).

Приходи и разходи, свързани с инвестиции

Чл. 71. (Отм. - ДВ, бр. 101 от 2022 г., в сила от 01.01.2023 г.).

Разпределен приход от инвестиции (статии I. 2, съответно II. 2, съответно III. 4 и

6)

Чл. 72. (Отм. - ДВ, бр. 101 от 2022 г., в сила от 01.01.2023 г.).

Раздел IV

Правила за оценка на активи и задължения

(Загл. изм. - ДВ, бр. 101 от 2022 г., в сила от 01.01.2023 г.)

Оценка на финансови активи

Чл. 73. (Изм. - ДВ, бр. 101 от 2022 г., в сила от 01.01.2023 г.) При оценката на финансовите активи застрахователят, съответно презастрахователят, спазва принципите на МСС и МСФО.

Последователност при прилагане на методите за оценка

Чл. 73а. (Нов - ДВ, бр. 2 от 2019 г.; отм., бр. 101 от 2022 г., в сила от 01.01.2023 г.).

Оповестяване на оценка на инвестициите

Чл. 74. (Отм. - ДВ, бр. 101 от 2022 г., в сила от 01.01.2023 г.).

Оповестяване на оценка на инвестиции, различни от недвижими имоти

Чл. 75. (Отм. - ДВ, бр. 101 от 2022 г., в сила от 01.01.2023 г.).

Изисквания към независимите оценители при изготвяне на оценка на инвестициите в недвижими имоти

Чл. 76. (Изм. - ДВ, бр. 2 от 2019 г.; изм., бр. 101 от 2022 г., в сила от 01.01.2023 г.) (1) За недвижимите имоти, класифицирани като инвестиционни имоти, оценката се извършва веднъж годишно от един или повече независими външни оценители, които:

1. притежават съответната правоспособност съгласно Закона за независимите оценители;

2. не са с отнемана правоспособност на независим оценител през последните 5 години преди датата, за която се отнася оценката;

3. не са извършвали нарушения на чл. 10, ал. 2, чл. 17, ал. 2, чл. 18, т. 1, 3 и 7 и чл. 21 от Закона за независимите оценители през последните три години преди датата, за която се отнася оценката;

4. имат най-малко пет години професионален опит при оценяване на съответния вид инвестиционни имоти.

(2) Независимият оценител не трябва да:

1. притежава пряко или чрез свързани лица акции в застрахователя, съответно презастрахователя;

2. е член на управителен или контролен орган на застрахователя, съответно презастрахователя;

3. е свързано лице с член на управителния или контролния орган на застрахователя, съответно презастрахователя, или с лице, което притежава пряко или чрез свързани лица повече от 5 на сто от акциите на дружеството, и да не е близък член на семейството на член на управителния или контролния орган или на лице, притежаващо пряко или непряко повече от 5 на сто от акциите на дружеството;

4. е продавач на недвижимия имот, член на управителен или контролен орган, съдружник или акционер на продавача, както и свързано лице с продавача, с член на управителния или контролния му орган, с негов съдружник или акционер или близък член на семейството на продавача, на член на управителния или контролния орган на продавача или на съдружник или акционер на продавача;

5. е предоставял консултантски, брокерски или други услуги на застрахователя, съответно презастрахователя, с изключение на извършване на оценка по реда на тази наредба, през последните две години преди датата, за която се отнася оценката;

6. е предоставял консултантски, брокерски или други услуги на член на управителния или контролния орган на застрахователя, съответно презастрахователя, на лице, което притежава пряко или чрез свързани лица повече от 5 на сто от акциите на дружеството или на продавача на инвестиционния имот през последните две години преди датата, за която се отнася оценката;

7. е в договорно отношение с трето лице, което зависи от оценката на оценявания инвестиционен имот;

8. може да бъде повлиян от друга форма на зависимост или конфликт на интереси.

(3) (Изм. - ДВ, бр. 101 от 2022 г., в сила от 01.01.2023 г.) Независимият оценител не може да извършва оценка на един и същ инвестиционен имот повече от три последователни години от датата, за която се отнася първата оценка на имота. След този срок оценителят може отново да извършва оценка на имота след изтичане на една година от датата, за която се отнася последната оценка.

(4) Съответствието с изискванията по ал. 1, т. 2 - 4, ал. 2 и 3 се удостоверява от оценителя с декларация.

(5) Независимият оценител следва да избере подход или комбинация от такива подходи за оценка на справедливата стойност на инвестиционен имот, които предоставят най-представителна приблизителна оценка на сумата, за която имотът може да бъде разменен в сделка при справедливи пазарни условия между независими, равнопоставени, осведомени и желаещи страни.

(6) Когато към датата на изготвяне на финансовия отчет недвижимите имоти са продадени или предстои да бъдат продадени в кратък срок, стойността им се намалява с действителните или очакваните приблизителни разходи по продажбата им.

(7) Независимият оценител при извършването на последващата оценка на инвестиционен имот изготвя обосновка за избора на съответен подход и метод, както и за неизползването на други подходи и методи за оценка. Обосновката съдържа характеристика на оценявания инвестиционен имот, целесъобразността и надеждността на всеки приложим подход и метод за оценка. В случай на имоти в процес на изграждане обосновката включва мотиви за използвания подход, подкрепен с конкретни данни за получено разрешение за строеж и одобрен проект, когато има такъв. Оценителят предоставя обосновката на застрахователя, съответно презастрахователя, заедно с изготвената оценка.

(8) Ако оценката на имота във финансовия отчет се основава на официална оценка или друга информация, предхождаща датата на отчета, застрахователите, съответно презастрахователите, следва да могат да покажат на Комисията, че са направени всички необходими корекции за отразяване на промените в стойността, настъпили между датата на официалната оценка или друга информация и датата на отчета. В случай че оценката предхожда датата, към която е изготвен финансовият отчет, с повече от шест месеца, то застрахователите, съответно презастрахователите, следва да представят в Комисията при поискване обосновка на актуалността на оценката.

(9) (Отм. - ДВ, бр. 101 от 2022 г., в сила от 01.01.2023 г.).

Последващи оценки на активите

Чл. 77. (Отм. - ДВ, бр. 101 от 2022 г., в сила от 01.01.2023 г.).

Последващи оценки на акции, които се търгуват на регулиран пазар

Чл. 77а. (Нов - ДВ, бр. 2 от 2019 г.; отм., бр. 101 от 2022 г., в сила от 01.01.2023 г.).

Участия в свързани предприятия: метод на собствения капитал на МСФО

Чл. 77б. (Нов - ДВ, бр. 2 от 2019 г.; отм., бр. 101 от 2022 г., в сила от 01.01.2023 г.).

Участия в свързани предприятия: алтернативни методи за оценка

Чл. 77в. (Нов - ДВ, бр. 2 от 2019 г.; отм., бр. 101 от 2022 г., в сила от 01.01.2023 г.).

Правила за обезценка и амортизация

Чл. 78. (Отм. - ДВ, бр. 101 от 2022 г., в сила от 01.01.2023 г.).

Представяне на активите по групи от Г.I до Г.III и група Д.II от отчета за финансовото състояние

Чл. 79. (Отм. - ДВ, бр. 101 от 2022 г., в сила от 01.01.2023 г.).

Оперативни разходи

Чл. 80. (Отм. - ДВ, бр. 101 от 2022 г., в сила от 01.01.2023 г.).

Признаване на аквизиционните разходи

Чл. 81. (Отм. - ДВ, бр. 101 от 2022 г., в сила от 01.01.2023 г.).

Оценка на дългови ценни книжа и други ценни книги с фиксиран доход

Чл. 82. (Отм. - ДВ, бр. 101 от 2022 г., в сила от 01.01.2023 г.).

Обезценка на вземания

Чл. 83. (Отм. - ДВ, бр. 101 от 2022 г., в сила от 01.01.2023 г.).

Оценка на задълженията за остатъчно покритие съгласно МСФО

Чл. 84. (Изм. - ДВ, бр. 101 от 2022 г., в сила от 01.01.2023 г.) Задълженията за остатъчно покритие се оценяват съгласно разпоредбите МСФО по следните методи:

1. общ модел;
2. подход на разпределение на премиите;
3. подход на променливото възнаграждение.

Образуване на резерв за неизтекли рискове

Чл. 85. (Отм. - ДВ, бр. 101 от 2022 г., в сила от 01.01.2023 г.).

Определяне на откупна стойност

Чл. 86. (Изм. - ДВ, бр. 101 от 2022 г., в сила от 01.01.2023 г.) (1) (Изм. - ДВ, бр. 101 от 2022 г., в сила от 01.01.2023 г.) Основата за определяне на откупните стойности по чл. 452 на Кодекса за застраховането е математическият резерв. Математическият резерв представлява спестовната част от записаните премии по чл. 1, параграф 11 от Регламент (ЕС) 2015/35 от началото на застрахователния договор, увеличена с гарантирания доход от инвестирането им и суми за очаквано покриване на риск и административни разходи. Математическият резерв включва и допълнително разпределена доходност, когато е предвидена съгласно условията на договора.

(2) (Отм. - ДВ, бр. 101 от 2022 г., в сила от 01.01.2023 г.).

(3) (Отм. - ДВ, бр. 101 от 2022 г., в сила от 01.01.2023 г.).

(4) (Отм. - ДВ, бр. 101 от 2022 г., в сила от 01.01.2023 г.).

(5) (Отм. - ДВ, бр. 101 от 2022 г., в сила от 01.01.2023 г.).

(6) (Изм. - ДВ, бр. 101 от 2022 г., в сила от 01.01.2023 г.) Използваният метод за изчисляване на резерва по ал. 1 се основава на благоразумни актюерски оценки.

(7) (Изм. - ДВ, бр. 101 от 2022 г., в сила от 01.01.2023 г.) Сметните основи при определяне на премиите и откупната стойност се определят на базата на благоразумни допускания, като се отчитат условията по застрахователния договор, видът на договора и очакваната стойност на бъдещите административни разходи и комисиони. Използваните допускания се оповестяват в актюерския доклад по Наредба № 31 от 2.08.2006 г. за условията и реда за провеждане на изпит и за признаване на правоспособност на отговорен актюер, за признаване на правоспособност, придобита извън Република България, за формата на актюерската заверка, формата и съдържанието на актюерския доклад и на справките по Кодекса за застраховането, които отговорният актюер заверява, както и за формата и задължителното съдържание на годишния актюерски доклад по Кодекса за социално осигуряване (ДВ, бр. 71 от 2006 г.) (Наредба № 31 от 2.08.2022 г.).

(8) (Изм. - ДВ, бр. 101 от 2022 г., в сила от 01.01.2023 г.) Методите за изчисление на откупните стойности не могат да се променят необосновано и се оповестяват в актюерския доклад по Наредба № 31 от 2.08.2022 г.

(9) (Отм. - ДВ, бр. 101 от 2022 г., в сила от 01.01.2023 г.).

(10) (Отм. - ДВ, бр. 101 от 2022 г., в сила от 01.01.2023 г.).

(11) (Изм. - ДВ, бр. 101 от 2022 г., в сила от 01.01.2023 г.) Максималният размер на използваната техническа лихва при изчисленията на премиите и откупната стойност е не по-висок от 50 на сто от дългосрочния лихвен процент, публикуван от Българската народна банка, усреднен за последните седем години. Размерът на техническата лихва, определен съгласно изречение първо, се пресмята и променя в първия работен ден на всяко тримесечие и се публикува на сайта на Комисията за финансов надзор. При всяка

промяна на максималния размер на техническата лихва новият размер важи само за договори, сключени след датата на промяната.

(12) Използваните таблици за смъртност трябва да отразяват националния опит и/или поведението на застрахователната съвкупност.

(13) (Отм. - ДВ, бр. 101 от 2022 г., в сила от 01.01.2023 г.).

(14) (Отм. - ДВ, бр. 101 от 2022 г., в сила от 01.01.2023 г.).

(15) (Отм. - ДВ, бр. 101 от 2022 г., в сила от 01.01.2023 г.).

(16) (Отм. - ДВ, бр. 101 от 2022 г., в сила от 01.01.2023 г.).

Публичност на основата и методите за разпределяне на доход

Чл. 87. (Изм. - ДВ, бр. 101 от 2022 г., в сила от 01.01.2023 г.) (1) Основата и методите за определяне на откупната стойност по застраховките по раздел I от приложение № 1 от Кодекса за застраховането, включително разпределеният по застрахователните договори доход - при застрахователните договори с участие в дохода от инвестиции, се публикуват на интернет страницата на застрахователя. В годишния актюерски доклад, представян в Комисията, застрахователите посочват: общия доход от инвестиране на техническите резерви и начина, по който е определен; частта от този доход, разпределен по застрахователните договори, и базата, на която е направено разпределението.

(2) Разпределянето на доход по застрахователните договори с участие в дохода от инвестиции се извършва на базата на индивидуалния размер на математическия резерв през текущата година съгласно условията на договора.

(3) Разпределеният доход се изплаща на застрахованите или на третите ползвачи се лица или се включва в математическия резерв по договорите.

Резерв за бъдещо участие в дохода

Чл. 88. (Отм. - ДВ, бр. 101 от 2022 г., в сила от 01.01.2023 г.).

Задължения за възникнали претенции

Чл. 89. (Изм. - ДВ, бр. 101 от 2022 г., в сила от 01.01.2023 г.) (1) Задълженията за възникнали претенции се оценяват съгласно разпоредбите на МСФО.

(2) Задълженията за възникнали претенции включват:

1. предявени, но неизплатени претенции;

2. възникнали, но непредявени претенции;

3. разходите за уреждане на претенциите.

Правила при завеждане на претенциите

Чл. 90. (Изм. - ДВ, бр. 101 от 2022 г., в сила от 01.01.2023 г.) (1) (Отм. - ДВ, бр. 101 от 2022 г., в сила от 01.01.2023 г.).

(2) Претенция е възникналото право на застрахован или на трето ползващо се лице за получаване на плащане по застрахователен договор, което право е било предявено или може да бъде предявено и пред застрахователя. Претенция е и възникналото право на застраховател или презастраховател (ретроцедент) по презастрахователен договор.

(3) Всяка предявена претенция се завежда в информационната система на застрахователя или презастрахователя с отделен номер. За дейността по активно презастраховане предявените претенции във връзка с пропорционални договори може да не се завеждат с отделен номер от застрахователя или презастрахователя. Претенциите, по които застрахователят е възобновил работа след предходно произнасяне (преотворените претенции), се завеждат под номера на първоначално предявената претенция.

(4) (Изм. - ДВ, бр. 101 от 2022 г., в сила от 01.01.2023 г.) При първоначално завеждане на претенцията в информационната система тя се оценява въз основа на статистически методи, като при извършване на последваща експертна оценка стойността ѝ се променя така, че да отразява очаквания размер на плащането по претенцията.

(5) (Изм. - ДВ, бр. 101 от 2022 г., в сила от 01.01.2023 г.) Разходите за уреждане на претенциите се включват в оценката на задължението независимо от техния източник.

(6) (Изм. - ДВ, бр. 101 от 2022 г., в сила от 01.01.2023 г.) Суми, които подлежат на възстановяване поради встъпване в правата на застрахованите спрямо трети лица (суброгация) или придобиване на право на собственост върху застрахования обект (абандон), се приспадат от задължението за възникнали претенции, като сумите се посочват в пояснителните бележки към финансовия отчет по Закона за счетоводството.

(7) (Изм. - ДВ, бр. 101 от 2022 г., в сила от 01.01.2023 г.) Когато обезщетението за вреда трябва да бъде изплатено във вид на анюитет, сумите, които трябва да бъдат оценени за тази цел, се изчисляват според признати актюерски методи.

(8) Забраняват се скритите намаления или сконтиране в резултат на определяне на настоящата стойност на претенции, които се очаква да бъдат платени в бъдеще, на по-висока стойност или осъществено по друг начин.

(9) (Отм. - ДВ, бр. 101 от 2022 г., в сила от 01.01.2023 г.).

(10) (Изм. - ДВ, бр. 101 от 2022 г., в сила от 01.01.2023 г.) Претенциите по застрахователни или презастрахователни договори, предявени по съдебен ред, по които има произнасяне на съда, се завеждат в информационната система на застрахователя и/или презастрахователя с пълния размер на уважената претенция, в т. ч. за присъдените лихви и разноски.

(11) (Изм. - ДВ, бр. 101 от 2022 г., в сила от 01.01.2023 г.) Претенциите по застрахователни или презастрахователни договори, предявени по съдебен ред, за които дружеството е уведомено и по които няма произнасяне на съда или които са били отхвърлени на предходна инстанция, преди решението да е влязло в сила, се оценяват, като цената на исковете заедно с дължимите лихви и известните разноски по делата може да се коригират с коефициент, освен когато е налице нормативно ограничение на размера на обезщетението.

(12) Коефициентът по ал. 11 се изчислява ежегодно към 31 декември от всеки застраховател, съответно презастраховател, като стойността му не може да бъде по-ниска от отношението между:

1. уважения размер на исковете по съдебно предявени претенции по т. 2, в това число и размера на съдебните спогодби и споразумения, в резултат на които се прекратява съдебното производство през предходните три години (в т. ч. за главница, лихва и разноски), и

2. общия размер на предявените претенции по искиви молби, по които са били постановени влезли в сила решения и са били постигнати съдебни спогодби.

(13) Коефициентът по ал. 11 се изчислява по класовете застраховки. По застраховките по раздел II, буква А, т. 10.1 от приложение № 1 към Кодекса за застраховането се изчислява отделно за имуществени и неимуществени вреди.

(14) Към документите и в сроковете по чл. 126, ал. 1, т. 2 от Кодекса за застраховането дружествата представят стойностите на използваните коефициенти по видове застраховки и справка, съдържаща информация за:

1. съдебните решения и съдебните спогодби по дела по застрахователни или презастрахователни претенции, които са влезли в сила в тригодишния период преди датата на представяне на справката, и размера на присъдената или договорената сума (в т. ч. за главница, лихви и разноски), и

2. исковите молби, във връзка с които са били произнесени влезлите в сила съдебни решения или са били постигнати съдебните спогодби, и размера на предявените претенции (в т. ч. за главница, лихви и съдебни разноски).

(15) Коефициентът се прилага за една финансова година, като за всяка следваща се преизчислява на база предходен тригодишен период.

(16) (Отм. - ДВ, бр. 101 от 2022 г., в сила от 01.01.2023 г.).

Резерв за възникнали, но непредявени претенции

Чл. 91. (Отм. - ДВ, бр. 101 от 2022 г., в сила от 01.01.2023 г.).

Резерв за възникнали, но непредявени претенции по застраховка „Гражданска отговорност“ на автомобилистите

Чл. 92. (Отм. - ДВ, бр. 101 от 2022 г., в сила от 01.01.2023 г.).

Резерв за разходите за уреждане на претенциите

Чл. 93. (Отм. - ДВ, бр. 101 от 2022 г., в сила от 01.01.2023 г.).

Образуване на запасния фонд

Чл. 94. (Отм. - ДВ, бр. 101 от 2022 г., в сила от 01.01.2023 г.).

Резерви при пасивно презастраховане

Чл. 95. (Отм. - ДВ, бр. 101 от 2022 г., в сила от 01.01.2023 г.).

Резерви при активно презастраховане

Чл. 96. (Отм. - ДВ, бр. 101 от 2022 г., в сила от 01.01.2023 г.).

Раздел V

(Отм. - ДВ, бр. 101 от 2022 г., в сила от 01.01.2023 г.)

Съдържание на пояснителните бележки към финансовия отчет

Общи изисквания към пояснителните бележки към финансовия отчет

Чл. 97. (Отм. - ДВ, бр. 101 от 2022 г., в сила от 01.01.2023 г.).

Изисквания към пояснителните бележки към финансовия отчет на застрахователите по общо застраховане

Чл. 98. (Отм. - ДВ, бр. 101 от 2022 г., в сила от 01.01.2023 г.).

Изисквания към пояснителните бележки към финансовия отчет на животозастрахователите

Чл. 99. (Отм. - ДВ, бр. 101 от 2022 г., в сила от 01.01.2023 г.).

Оповестяване на брутните записани премии в зависимост от територията, на която се извършва дейност

Чл. 100. (Отм. - ДВ, бр. 101 от 2022 г., в сила от 01.01.2023 г.).

Оповестяване на разходи за комисиони

Чл. 101. (Отм. - ДВ, бр. 101 от 2022 г., в сила от 01.01.2023 г.).

Раздел VI

Разпоредби във връзка с консолидираните отчети

Задължение за изготвяне на консолидирани финансови отчети

Чл. 102. Застрахователите, застрахователните холдинги и финансовите холдинги със смесена дейност по смисъла на Кодекса за застраховането, наричани по-нататък предприятията, изготвят и представят в Комисията консолидиран финансов отчет по реда и при условията на Закона за счетоводството, приложимите счетоводни стандарти и изискванията на наредбата.

Консолидиране с междинен финансов отчет

Чл. 103. Когато датата на съставяне на годишния финансов отчет на предприятие, участващо в консолидацията, предхожда с повече от шест месеца датата на съставяне на консолидирания финансов отчет, то предприятието се консолидира с междинен финансов отчет, съставен към датата на консолидирания финансов отчет.

Отчитане на приходите и разходите от инвестиции при изготвяне на консолидиран финансов отчет

Чл. 104. При изготвянето и представянето на консолидирания финансов отчет приходите и разходите от инвестиции се отчитат в нетехническата сметка на консолидирания отчет за печалбите и загубите, включително и когато тези приходи и разходи са свързани с животозастраховане.

Представяне на консолидирания финансов отчет в Комисията

Чл. 105. Лицата по чл. 102 представят консолидирания финансов отчет в Комисията до 30 юни на годината, следваща годината, за която се отнася отчетът.

Раздел VII

Публикуване

Публикуване на годишните и на консолидираните финансови отчети

Чл. 106. Всеки застраховател, презастраховател или всяко предприятие по чл. 102 публикува годишните и консолидираните си финансови отчети, годишните си доклади за дейността, годишните си консолидирани доклади за дейността и одиторските си доклади при условията и по реда на чл. 38 от Закона за счетоводството.

Глава четвърта

(Отм. - ДВ, бр. 101 от 2022 г., в сила от 01.01.2023 г.)

ДОПЪЛНИТЕЛНИ ИЗИСКВАНИЯ СПРЯМО ОТЧЕТНОСТТА НА

ГАРАНЦИОННИЯ ФОНД

Чл. 107. (Отм. - ДВ, бр. 101 от 2022 г., в сила от 01.01.2023 г.).

ЧАСТ ТРЕТА

ИЗИСКВАНИЯ КЪМ ОТЧЕТИТЕ ЗА ПЛАТЕЖОСПОСОБНОСТ И

ФИНАНСОВО СЪСТОЯНИЕ НА ЗАСТРАХОВАТЕЛИТЕ БЕЗ ПРАВО

НА ДОСТЪП ДО ЕДИННИЯ ПАЗАР

Структура

Чл. 108. (1) Отчетът за платежоспособността и финансовото състояние на застрахователите без право на достъп до единния пазар следва структурата, посочена в Приложение XX на Регламент (ЕС) 2015/35, и оповестява информацията по чл. 292 - 295 от същия регламент, както и по чл. 109 - 112 от тази наредба.

(2) Отчетът съдържа описателна информация в количествена и качествена форма, допълнена при необходимост от образци с количествени данни.

Същественост

Чл. 109. За целите на настоящата част информацията, която се оповестява в отчета за платежоспособността и финансовото състояние, се счита за съществена, ако нейното пропускане или неправилно представяне би могло да повлияе върху решенията или преценката на ползвателите на този документ, в т.ч. на надзорните органи.

Оценка за целите на платежоспособността

Чл. 110. (1) Отчетът за платежоспособността и финансовото състояние съдържа информация относно оценката на активите на застрахователя за целите на платежоспособността за всеки основен клас активи поотделно - стойността на активите, както и описание на основанията, методите и основните допускания, използвани при оценката за целите на платежоспособността.

(2) Отчетът за платежоспособността и финансовото състояние съдържа цялата посочена по-долу информация относно оценката на техническите резерви на застрахователя за целите на платежоспособността:

1. за всеки основен клас застраховки поотделно - стойността на техническите резерви, както и описание на основанията, методите и основните допускания, използвани при тяхната оценка за целите на платежоспособността;

2. описание на степента на несигурност по отношение на стойността на техническите резерви;

3. описание на:

а) възстановяванията от презастрахователни договори и схеми със специална цел за алтернативно прехвърляне на застрахователен риск;

б) всички значителни промени в съответните допускания, направени при изчисляване на техническите резерви, в сравнение с предходния отчетен период.

(3) Отчетът за платежоспособността и финансовото състояние съдържа информация относно оценката на другите пасиви на застрахователя за целите на платежоспособността за всеки основен клас от други пасиви поотделно - стойността на тези други пасиви, както и описание на основанията, методите и основните допускания, използвани при тяхната оценка за целите на платежоспособността.

(4) Отчетът за платежоспособността и финансовото състояние съдържа в отделен раздел всяка друга съществена информация относно оценката на активите и пасивите за целите на платежоспособността.

Управление на капитала

Чл. 111. (Изм. и доп. - ДВ, бр. 101 от 2022 г., в сила от 01.01.2023 г.) (1) Отчетът за платежоспособността и финансовото състояние съдържа цялата посочена по-долу информация относно собствените средства на застрахователя:

1. информация относно целите, политиките и процесите, използвани от предприятието за управление на неговите собствени средства, включително информация относно прилагания при бизнес планирането времеви хоризонт и относно всякакви значителни промени през отчетния период;

2. поотделно за всеки ред - информация относно структурата, размера и качеството на собствените средства към края на отчетния период и към края на предходния отчетен период, включително анализ на значителните промени във всеки ред през отчетния период;

3. (изм. - ДВ, бр. 101 от 2022 г., в сила от 01.01.2023 г.) размер на собствените средства за покриване на гаранционния капитал;

4. (отм. - ДВ, бр. 101 от 2022 г., в сила от 01.01.2023 г.);

5. описание на всяка приспадна от собствените средства позиция и кратко описание на всички съществени ограничения, засягащи наличността и прехвърляемостта на собствените средства в рамките на предприятието.

(2) (Отм. - ДВ, бр. 101 от 2022 г., в сила от 01.01.2023 г.).

(3) (Изм. - ДВ, бр. 101 от 2022 г., в сила от 01.01.2023 г.) Отчетът за платежоспособността и финансовото състояние съдържа цялата посочена по-долу информация относно всяко неспазване на гаранционния капитал на застрахователя:

1. по отношение на всички неспазвания на гаранционния капитал на застрахователя: продължителността и максималния размер на всяко неспазване в рамките на отчетния период, обяснение на неговия произход и последствия, всички предприети мерки за отстраняването му, както е предвидено в чл. 129, ал. 2, т. 5, буква „г“ от Кодекса за застраховането, както и обяснение на последиците от тези мерки;

2. когато неспазването на гаранционния капитал на застрахователя не е било изцяло отстранено впоследствие: размера на нарушението към отчетната дата;

3. (отм. - ДВ, бр. 101 от 2022 г., в сила от 01.01.2023 г.);

4. (отм. - ДВ, бр. 101 от 2022 г., в сила от 01.01.2023 г.).

(4) Отчетът за платежоспособността и финансовото състояние съдържа в отделен раздел всяка друга съществена информация относно управлението на капитала на застрахователя.

Допълнителна информация на доброволна основа

Чл. 112. Когато в съответствие с чл. 132 от Кодекса за застраховането застрахователят оповестява публично всякакви свързани с тяхната платежоспособност и финансово състояние информация или разяснения, чието публично оповестяване не се изисква по закон, тези предприятия гарантират, че такава допълнителна информация съответства на информацията, предоставяна на надзорните органи съгласно чл. 127 от Кодекса за застраховането и тази наредба.

Отчет за платежоспособността и финансовото състояние. Неоповестяване на информация

Чл. 113. (1) Когато заместник-председателят разрешава на застрахователите в съответствие с чл. 130 от Кодекса за застраховането да не оповестяват определена информация, това разрешение е валидно до момента, в който причината за неоповестяването престане да съществува.

(2) Застрахователите уведомяват Комисията веднага след като причината за всяко разрешено неоповестяване престане да съществува.

Отчет за платежоспособността и финансовото състояние: срокове, средства за оповестяване и актуализации

Чл. 114. По отношение на сроковете и средствата за оповестяване на отчета за платежоспособността и финансовото състояние на застрахователите без право на достъп до единния пазар се прилагат чл. 300 и 301 от Регламент (ЕС) 2015/35.

Актуализации

Чл. 115. (Изм. - ДВ, бр. 101 от 2022 г., в сила от 01.01.2023 г.) (1) Когато в съответствие с чл. 131, ал. 1 от Кодекса за застраховането застрахователите трябва да оповестяват публично подходяща информация относно характера и последиците на всяко значително събитие, оказващо съществено влияние върху практическото значение на техния отчет за платежоспособността и финансовото състояние, застрахователят публикува актуализирана версия на този отчет в съответствие с ал. 2 от настоящия член. Членове 108 - 114 се прилагат по отношение на тази актуализирана версия.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 101 от 2022 г., в сила от 01.01.2023 г.) Без да се засягат оповестяванията, които се извършват незабавно от застрахователните предприятия в съответствие с изискванията по чл. 131, ал. 1 от Кодекса за застраховането, всяка актуализирана версия на отчета за платежоспособността и финансовото състояние се оповестява възможно най-бързо след настъпване на посоченото в ал. 1 от настоящия член значително събитие съгласно чл. 301 от Регламент (ЕС) 2015/35.

(3) Независимо от разпоредбите на параграфи 1 и 2 за целите на чл. 301, параграф 5 от Регламент (ЕС) 2015/35 застрахователите може да решат да оповестяват подходящата информация относно характера и последиците на всяко значително събитие, влияещо съществено върху практическото значение на техния отчет за платежоспособността и финансовото състояние, под формата на допълващи първоначалния отчет изменения.

ДОПЪЛНИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

§ 1. (Доп. - ДВ, бр. 2 от 2019 г.; отм., бр. 101 от 2022 г., в сила от 01.01.2023 г.; нов, бр. 90 от 2024 г.) С тази наредба се осигурява прилагането на следните насоки:

1. Насоките за отчитане съгласно РЕПИ (ESMA74-362-2281), приети от Европейския орган за ценни книжа и пазари;

2. Насоките относно прехвърлянето на данни между регистрите на трансакции съгласно Регламента за европейската пазарна инфраструктура и Регламента относно СФЦК (ESMA74-362-2351), приети от Европейския орган за ценни книжа и пазари.

§ 1а. (Нов - ДВ, бр. 20 от 2025 г., в сила от датата на въвеждане на еврото в Република България) Стойностите в справките съгласно приложенията се подават в евро, освен ако друго не е изрично посочено в тази наредба.

ПРЕХОДНИ И ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

§ 2. Застрахователите и презастрахователите не извършват корекции за минали периоди в размера на техническите резерви, настъпили в резултат на промени в методите и реда за тяхното образуване съгласно тази наредба.

§ 3. Методът за изчисление на максималния размер на техническата лихва по чл. 86, ал. 11 се прилага само по застрахователните договори, сключени след 1 март 2017

г., като промените на стойностите му важат за договори, сключени след съответната промяна.

§ 4. (Изм. - ДВ, бр. 101 от 2022 г., в сила от 01.01.2023 г.) (1) До момента, в който данните за предявените претенции в базата данни на Информационния център на Гаранционния фонд отговарят на изискванията за необходимото качество, застрахователите представят в Комисията в електронен вид, заверени с електронен подпис, данни за броя и стойността на предявените и изплатени претенции, по държава на осъществяване на дейност, ежегодно до 10-о число на месец януари във формата на таблица съгласно приложение № 9, в това число за всяка от следните рискови групи:

1. леки автомобили и товарни автомобили с допустима максимална маса до 5 тона;
2. товарни автомобили с допустима максимална маса над 5 тона и автобуси;
3. седлови влекачи;
4. моторни превозни средства, различни от посочените в т. 1 - 3.

(2) Датата, към която данните по ал. 1 отговарят на необходимото качество, се определя със заповед на заместник-председателя.

§ 5. Наредбата се издава на основание чл. 120, ал. 6 и чл. 125, ал. 2 от Кодекса за застраховането и е приета с Решение № 163-Н от 23.12.2016 г. на Комисията за финансов надзор.

§ 6. Тази наредба отменя:

1. Наредба № 27 от 2006 г. за реда и методиката за образуване на техническите резерви от застрахователите и от презастрахователите (ДВ, бр. 36 от 2006 г.).

2. Наредба № 30 от 2006 г. за изискванията към счетоводството, формата и съдържанието на финансовите отчети, справките, докладите и приложенията на застрахователите и презастрахователите (ДВ, бр. 78 от 2006 г.).

§ 7. В чл. 22, ал. 4 от Наредба № 31 от 2006 г. за условията и реда за провеждане на изпит и за признаване на правоспособност на отговорен актьор, за признаване на правоспособност, придобита извън Република България, както и за формата на актьорската заверка, формата и съдържанието на актьорския доклад и на справките по Кодекса за застраховането, които отговорният актьор заверява (обн., ДВ, бр. 71 от 2006 г.; изм. и доп., бр. 51 от 2008 г., бр. 66 от 2013 г., бр. 54 от 2014 г. и бр. 38 от 2016 г.) думите „Наредба № 30 от 2006 г. за изискванията към счетоводството, формата и съдържанието на финансовите отчети, справките, докладите и приложенията на застрахователите и презастрахователите“ се заменят с „Наредба № 53 от 2016 г. за изискванията към отчетността, оценката на активите и пасивите и образуването на техническите резерви на застрахователите, презастрахователите и Гаранционния фонд (ДВ, бр. 6 от 2017 г.)“.

§ 8. В Наредба № 51 от 2016 г. за собствените средства и за изискванията за платежоспособност на застрахователите, презастрахователите и групите застрахователи и презастрахователи (ДВ, бр. 38 от 2016 г.) се правят следните изменения:

1. В чл. 35, ал. 1 думите „чл. 7, ал. 4 от Наредба № 27 от 2006 г. за реда и методиката за образуване на техническите резерви от застрахователите и от презастрахователите (обн., ДВ, бр. 36 от 2006 г.; изм. и доп., бр. 65 от 2007 г.)“ се заменят с „чл. 90, ал. 9 от Наредба № 53 от 2016 г. за изискванията към отчетността, оценката на активите и пасивите и образуването на техническите резерви на застрахователите, презастрахователите и Гаранционния фонд (ДВ, бр. 6 от 2017 г.)“.

2. В чл. 81:

а) в ал. 2, т. 1 думите „чл. 15 от Наредба № 27 от 2006 г. за реда и методиката за образуване на техническите резерви от застрахователите и от презастрахователите (ДВ, бр. 36 от 2006 г.)“ се заменят с „чл. 87 от Наредба № 53 от 2016 г. за изискванията към отчетността, оценката на активите и пасивите и образуването на

техническите резерви на застрахователите, презастрахователите и Гаранционния фонд";

б) в ал. 3, т. 1 думите „чл. 15 от Наредба № 27 от 2006 г. за реда и методиката за образуване на техническите резерви от застрахователите и от презастрахователите" се заменят с „чл. 87 от Наредба № 53 от 2016 г. за изискванията към отчетността, оценката на активите и пасивите и образуването на техническите резерви на застрахователите, презастрахователите и Гаранционния фонд".

§ 9. Комисията за финансов надзор дава указания по прилагането на наредбата.

§ 10. (Попр. - ДВ, бр. 31 от 2017 г.) Наредбата влиза в сила от датата на обнародването ѝ в „Държавен вестник" и се прилага от застрахователите и презастрахователите от 1 януари 2017 г. По преценка на застрахователя, съответно презастрахователя, разпоредбите на глава трета, раздел IV могат да се приложат за отчетите към 31.12.2016 г.

§ 11. Във връзка с оповестяване на надеждна статистическа информация за целите на изчисляване на техническите резерви застрахователите и презастрахователите представят в комисията предварителни тримесечни справки към 31.12.2016 г., 31.12.2017 г. и 31.12.2018 г. за целите на счетоводното отчитане съгласно приложенията на тази наредба в срок до края на месеца, следващ тримесечието.

Председател: Карина Караиванова

Приложение № 1 към чл. 2, ал. 1

(Отм. - ДВ, бр. 101 от 2022 г., в сила от 01.01.2023 г.)

Приложение № 2.1 към чл. 3, ал. 1, т. 1

(Доп. - ДВ, бр. 101 от 2018 г.; изм., бр. 2 от 2019 г.; отм., бр. 101 от 2022 г., в сила от 01.01.2023 г.)

Приложение № 2.2 към чл. 3, ал. 1, т. 2

(Изм. - ДВ, бр. 2 от 2019 г.; отм., бр. 101 от 2022 г., в сила от 01.01.2023 г.)

Приложение № 3.1 към чл. 4, ал. 1, т. 2 (а)

(Доп. - ДВ, бр. 95 от 2017 г., в сила от 28.11.2017 г.; изм., бр. 2 от 2019 г.; отм., бр. 101 от 2022 г., в сила от 01.01.2023 г.)

Приложение № 3.2 към чл. 4, ал. 1, т. 2 (б)

(Изм. - ДВ, бр. 2 от 2019 г.; отм., бр. 101 от 2022 г., в сила от 01.01.2023 г.)

Приложение № 4.1 към чл. 5, ал. 1, т. 2

(Отм. - ДВ, бр. 101 от 2022 г., в сила от 01.01.2023 г.)

Приложение № 4.2 към чл. 5, ал. 1, т. 3

(Отм. - ДВ, бр. 101 от 2022 г., в сила от 01.01.2023 г.)

Приложение № 5.1 към чл. 6, ал. 3, т. 1

(Отм. - ДВ, бр. 101 от 2022 г., в сила от 01.01.2023 г.)

Приложение № 5.2 към чл. 6, ал. 3, т. 2

(Отм. - ДВ, бр. 101 от 2022 г., в сила от 01.01.2023 г.)

Приложение № 6 към чл. 85, ал. 3

(Отм. - ДВ, бр. 101 от 2022 г., в сила от 01.01.2023 г.)

**Определяне на необходимостта от образуване на резерв за
неизтекли рискове**

Приложение № 7 към чл. 85, ал. 4

(Отм. - ДВ, бр. 101 от 2022 г., в сила от 01.01.2023 г.)

Определяне размера на резерва за неизтекли рискове

Приложение № 8 към чл. 92, ал. 1

(Отм. - ДВ, бр. 101 от 2022 г., в сила от 01.01.2023 г.)

Приложение № 9 към § 4, ал. 1

(Ново - ДВ, бр. 101 от 2022 г., в сила от 01.01.2023 г.)

Брутен размер на предявените претенции във връзка с неимуществени вреди											
година на събитие	година на изплащане на претенцията										
	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
-10											
-9											
-8											
-7											
-6											
-5											
-4											
-3											
-2											
-1											
0											

Брутен размер на предявените претенции във връзка с неимуществени вреди											
година на събитие	година на изплащане на претенцията										
	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
-10											
-9											
-8											
-7											
-6											
-5											
-4											
-3											
-2											
-1											
0											

Брутен размер на предявените претенции във връзка с неимуществени вреди											
година на събитие	година на изплащане на претенцията										
	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
-10											
-9											
-8											
-7											
-6											
-5											
-4											
-3											
-2											
-1											
0											

Преходни и заключителни разпоредби към Наредба за изменение и допълнение на Наредба № 15 от 2004 г. за воденето и съхраняването на регистрите от Комисията за финансов надзор и за подлежащите на вписване обстоятелства

(ДВ, бр. 95 от 28.11.2017 г., в сила от 28.11.2017 г.)

§ 20. В Наредба № 53 от 2016 г. за изискванията към отчетността, оценката на активите и пасивите и образуването на техническите резерви на застрахователите, презастрахователите и Гаранционния фонд (обн., ДВ, бр. 6 от 2017 г.; попр., бр. 31 от 2017 г.) се правят следните изменения и допълнения:

1. В чл. 6, ал. 1 думите „чл. 3, ал. 1, т. 3, 4 и 5“ се заменят с „чл. 3, ал. 1“.

2. В приложение № 3.1 към чл. 4, ал. 1, т. 2, буква „а“ на справката, която е след Справка № ТЖ.3, се поставя следното наименование: „СПРАВКА № ТЖ.4: ПАСИВНО ПРЕЗАСТРАХОВАНЕ ОТ ЯНУАРИ ДО КРАЯ НА СЪОТВЕТНОТО ТРИМЕСЕЧИЕ“.

Преходни и заключителни разпоредби към Наредба за изменение и допълнение на Наредба № 15 от 2004 г. за

воденето и съхраняването на регистрите от Комисията за финансов надзор и за подлежащите на вписване обстоятелства

(ДВ, бр. 101 от 07.12.2018 г.)

§ 27. В Наредба № 53 от 2016 г. за изискванията към отчетността, оценката на активите и пасивите и образуването на техническите резерви на застрахователите, презастрахователите и Гаранционния фонд (обн., ДВ, бр. 6 от 2017 г.; попр., бр. 31 от 2017 г.; изм. и доп., бр. 95 от 2017 г.) в приложение № 2.1 към чл. 3, ал. 1, т. 1 се създава справка № ГЖ.4а: „Активно презастраховане за периода от 01.01. до края на ..... година“, както следва:

СПРАВКА № ГЖ.4а: АКТИВНО ПРЕЗАСТРАХОВАНЕ ЗА ПЕРИОДА ОТ 01.01. ДО КРАЯ НА ..... ГОДИНА

Класове застраховки	БРОЙ ЗАСТРАХОВАТЕЛНИ ДОГОВОРИ ПРИЕТИ ОТ ЦЕДЕНТА	ЗАСТРАХОВАТЕЛНА СЪМА ПРИЕТА ОТ ЦЕДЕНТА	БРУТЕН РАЗМЕР НА ПОЛУЧЕНИТЕ ЗАСТРАХОВАТЕЛНИ ПРЕМИИ ОТ ЦЕДЕНТА	РАЗХОДИ ЗА КОМИСИОНИ НА ЦЕДЕНТА	РАЗХОДИ ЗА УЧАСТИЕ В РЕЗУЛТАТА ОТ ПРЕЗАСТРАХОВАНЕ	ИМПЛАТЕНИ СУМИ И ОБЕЩАТЕЛНИА НА ЦЕДЕНТА		ПРЕНОС-ПРЕМЕНИ РЕЗЕРВ		РЕЗЕРВ ЗА ПРЕДСТОЯЩИ ПЛАЩАНИЯ		ДРУГИ РЕЗЕРВИ ПО АКТИВНО ПРЕЗАСТРАХОВАНЕ		ДРУГИ ВЪВЕДЕНИЯ ОТ ЦЕДЕНТА	ДРУГИ ЗАДЪЖЕНИЯ КЪМ ЦЕДЕНТА
						БРОЙ	ОБЩ РАЗМЕР	ОБЩ РАЗМЕР	ЗАДЪРЖАНИ ДЕПОЗИТИ В ЦЕДЕНТА ВЪВ ВЪРЪЖКА С ПРЕНОС-ПРЕМЕНИА РЕЗЕРВ	ОБЩ РАЗМЕР	ЗАДЪРЖАНИ ДЕПОЗИТИ В ЦЕДЕНТА ВЪВ ВЪРЪЖКА С РЕЗЕРВА ЗА ПРЕДСТОЯЩИ ПЛАЩАНИЯ	ОБЩ РАЗМЕР	ЗАДЪРЖАНИ ДЕПОЗИТИ В ЦЕДЕНТА ВЪВ ВЪРЪЖКА С ДРУГИ РЕЗЕРВИ		
1. Застраховка "Живот" и рента															
а) застраховка "Живот"															
- смяска за застраховка "Живот"															
- рисков застраховка "Живот" /с издържан един рента сметка/															
б) застраховка за пенсия или рента															
2. Живителна и детска застраховка															
3. Застраховка "Живот", свързана с инвестиционен фонд															
4. Изкупуване на капитал															
5. Довължителна застраховка															
ОБЩО															
ИНДИВИДУАЛНИ ДОГОВОРИ															
1. Застраховка "Живот" и рента															
а) застраховка "Живот"															
- смяска за застраховка "Живот"															
- рисков застраховка "Живот" /с издържан един рента сметка/															
б) застраховка за пенсия или рента															
2. Живителна и детска застраховка															
3. Застраховка "Живот", свързана с инвестиционен фонд															
4. Изкупуване на капитал															
5. Довължителна застраховка															
ОБЩО															
ДОГОВОРИ СЪС СРОК ДО 3 ГОДИНИ ВЪКЛ															
1. Застраховка "Живот" и рента															
а) застраховка "Живот"															
- смяска за застраховка "Живот"															
- рисков застраховка "Живот" /с издържан един рента сметка/															
б) застраховка за пенсия или рента															
2. Живителна и детска застраховка															
3. Застраховка "Живот", свързана с инвестиционен фонд															
4. Изкупуване на капитал															
5. Довължителна застраховка															
ОБЩО															

Разпоредби към Наредба за изменение и допълнение на Наредба № 53 от 23.12.2016 г. за изискванията към отчетността, оценката на активите и пасивите и образуването на техническите резерви на застрахователите, презастрахователите и Гаранционния фонд (ДВ, бр. 101 от 20.12.2022 г., в сила от 01.01.2023 г.)

§ 36. Навсякъде в наредбата думата „комисията“ се заменя с „Комисията“.

§ 37. За целите на подаването на отчетността за 2023 г., ако не е предвидено друго в Регламент (ЕС) 2015/2450:

1. „Записани премии“ означава премиите, дължими на застрахователно или презастрахователно предприятие за определен период от време, независимо от това дали тези премии са свързани изцяло или отчасти със застрахователно или презастрахователно покритие, осигурено в различен период от време.

2. „Получени премии“ означава премиите, свързани с риска, покрит от застрахователното или презастрахователното предприятие за определен период от време.

§ 38. (1) Комисията издава указанията по чл. 12, ал. 4 във връзка с ал. 1, т. 1 и ал. 2, т. 1 и 2 в срок до 12 месеца от влизането в сила на тази наредба.

(2) Комисията издава указанията по чл. 12, ал. 4 във връзка с ал. 1, т. 2 и ал. 2, т. 3 в срок до 12 месеца от влизането в сила на тази наредба.

§ 39. Одобренията по чл. 91, ал. 4 и по чл. 92, ал. 1 се извършват за последен път с референтна дата към 31.12.2022 г.

Преходни и заключителни разпоредби към Наредба за изменение и допълнение на Наредба № 38 от 21.05.2020 г. за изискванията към дейността на инвестиционните посредници

(ДВ, бр. 90 от 25.10.2024 г.)

§ 9. В Наредба № 53 от 23.12.2016 г. за изискванията към отчетността, оценката на активите и пасивите и образуването на техническите резерви на застрахователите, презастрахователите и Гаранционния фонд (обн., ДВ, бр. 6 от 2017 г.; попр., бр. 31 от 2017 г.; изм. и доп., бр. 95 от 2017 г., бр. 101 от 2018 г., бр. 2 от 2019 г. и бр. 88 и 101 от 2022 г.) се правят следните допълнения:

1. Създава се чл. 12а:

„Прилагане на насоките на Европейския орган за ценни книжа и пазари

Чл. 12а. (1) При отчитане на данните по договорите за извънборсови деривати по чл. 9 от Регламент (ЕС) № 648/2012 на Европейския парламент и на Съвета от 4 юли 2012 г. относно извънборсовите деривати, централните контрагенти и регистрите на трансакции (ОВ, L 201/1 от 27 юли 2012 г.) застрахователите и презастрахователите спазват изискванията на Насоките за отчитане съгласно РЕПИ (ESMA74-362-2281) и изискванията на насоки 33 и 34 от Насоките относно прехвърлянето на данни между регистрите на трансакции съгласно Регламента за европейската пазарна инфраструктура и Регламента относно СФЦК (ESMA74-362-2351), приети от Европейския орган за ценни книжа и пазари, за които Комисията е взела решение за прилагането им съгласно чл. 13, ал. 1, т. 26 от Закона за Комисията за финансов надзор.

(2) При докладване по договорите за сделки за финансиране с ценни книжа по чл. 4, параграф 1 от Регламент (ЕС) № 2015/2365 на Европейския парламент и Съвета от 25 ноември 2015 г. относно прозрачността при сделките за финансиране на ценни книжа и при повторното използване, и за изменение на Регламент (ЕС) № 648/2012 (ОВ, L 337/1 от 23 декември 2015 г.) застрахователите и презастрахователите спазват изискванията на насоки 33 и 34 от Насоките относно прехвърлянето на данни между регистрите на трансакции съгласно Регламента за европейската пазарна инфраструктура и Регламента относно СФЦК (ESMA74-362-2351), приети от Европейския орган за ценни книжа и пазари, за които Комисията е взела решение за прилагането им съгласно чл. 13, ал. 1, т. 26 от Закона за Комисията за финансов надзор."

2. В допълнителната разпоредба се създава нов § 1:

„§ 1. С тази наредба се осигурява прилагането на следните насоки:

1. Насоките за отчитане съгласно РЕПИ (ESMA74-362-2281), приети от Европейския орган за ценни книжа и пазари;

2. Насоките относно прехвърлянето на данни между регистрите на трансакции съгласно Регламента за европейската пазарна инфраструктура и Регламента относно СФЦК (ESMA74-362-2351), приети от Европейския орган за ценни книжа и пазари."

**Разпоредби към Наредба за изменение и допълнение на
нормативни актове на Комисията за финансов надзор
(ДВ, бр. 20 от 11.03.2025 г., в сила от датата на въвеждане
на еврото в Република България)**

§ 11. В Наредба № 53 от 23 декември 2016 г. за изискванията към отчетността, оценката на активите и пасивите и образуването на техническите резерви на застрахователите, презастрахователите и Гаранционния фонд (обн., ДВ, бр. 6 от 2017 г.; попр., бр. 31 от 2017 г.; изм. и доп., бр. 95 от 2017 г., бр. 101 от 2018 г., бр. 2 от 2019 г., бр. 88 и 101 от 2022 г. и бр. 90 от 2024 г.) се правят следните изменения и допълнения:

1. Наименованието на подразделението „Допълнителна разпоредба“ се заменя с „Допълнителни разпоредби“.

2. В допълнителните разпоредби се създава § 1а:

„§ 1а. Стойностите в справките съгласно приложенията се подават в евро, освен ако друго не е изрично посочено в тази наредба.“